5249 1ste Beh. af Lovf. hvorv. Regj. bemynd. t. at 5250

det nordslesvigske Spørgsmaal i Stand; jeg tror ikke, at dette Tendentstelegram kom fra den danske Landmandsbank, jeg veed ikke, om det staar i Forbindelse med andre Banker herti Lands; men det er vist, at det er et af de mest mærkværdige Beviser paa, hvorledes man kan søge at drage det Nationale ind paa Omraader, hvor det slet ikke hører hjemme, saa jeg tror, at disse Betragtninger, som skrive sig fra en „Landmand i Fyen", og som maaske slet ikke er fra Fyen eller er Landmand, bør man holde udenfor. Jeg vil endog snarere tro, at, dersom den danske Landmandsbank kan opfylde sit Program og maaske udvide sin Virksomhed noget ud over Kongerigets snevre Grændser, kan den i national Henseende komme til at gjøre megen Nytte; men det lader jeg staa hen, jeg holder mig til, at det er et dansk Pengeinstitut, der er Tale om. Om det faar sine Penge forskrevne ved Hjælp af den kinesiske Telegraf eller andetsteds fra, forekommer mig at være et os uvedkommende Moment. Her gjælder det derimod, hvad vi tro, Banken kan udrette efter sine Statuter og Ministerens Autorisation af Bestemmelserne i Statuterne som Følge af de Begunstigelser, der her er Tale om at tilstaa. Hvad ere da nu disse Begunstigelser? Det er ikke Andet end hvad Kreditforeningerne have faaet, saa det forekommer mig mærkeligt nok, at det har kunnet fremkalde saa megen Indsigelse, som paa forskjellig Maade er fremkommen. Der er imidlertid, saa vidt jeg kan skjønne, bortaget en vis Berettigelse, som Kreditforeningerne have, nemlig at faae Umyndiges Midler anbragte i Kreditforeningsobligationer. Jeg indser særdeles vel, at denne Begunstigelse maa træde tilbage, men saa er der optaget en ny Bestemmelse i § 1 Nr. 5 om, at Omslagsterminerne kunne være andre end de i den nuværende Lovgivning bestemte. Men dette er ikke en Begunstigelse for Banken alene, men fuldt saa meget en Begunstigelse for dem, der søge Laan; det er efter min Opfattelse en stor Lettelse for dem, der trænge til Penge, og det vil kunne udøve Indflydelse paa mange Maader i mange Forhold, som kun kan være gavnlig. Naar det siges, at man lige overfor Kreditforeningerne har været strengere i Henseende til Regjeringens Indgriben eller saa, saa skal jeg gjøre opmærksom paa, at der havde Staten ogsaa en større Forpligtelse, idet der var Spørsmaal om solidarisk Ansvarlighed, hvilket igjen medførte, at der maatte gives mere indgribende Regler, end der behøves her. Hvorvidt nu disse Bestemmelser her om Regjeringens Bekræftelse paa Valget af Revisorer eller dens Ansættelse af en Kommissær ere heldige, skal jeg ganske henstille; det kan være, at det var lige saa rigtigt, om disse Bestemmelser gik ud, og at der maaske blev sat visse andre Bestemmelser i Stedet. — Der er blevet rettet en Anke mod det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) i Anledning af hans Yttringer om Begunstigelse for de Formuende fremfor de Fattige i Henseende til Stempelafgift. Jeg tror, at denne Yttring, om just ikke udtrykt paa den Maade, som det ærede Medlem for Roskilde (Hage) opfatte den, i og for sig ikke er ganske ubegrundet. Man giver vel Sparekasser rundt omkring i Landet visse Begunstigelser i Henseende til Stempelpapir, men disse Begunstigelser strække sig ikke saa vidt, at de Laansøgere, der trænge hårdest til Lettelse, nyde synderlig Gavn af dem. Naar f. Ex. de vedkommende Banker have maattet indrette saadanne midlertidige Laan fra 50 til nogle Hundrede Rigsdaler saaledes, at de temmelig hurtig skulle betales tilbage, nemlig i Løbet af 2—3 Maaneder, og de Vedkommende da ønske Laanet fornyet, saa skal der betales Stempelafgift for Fornyelsen. Jeg kjender Banker, som have søgt om Stempelfrihed paa dette Omraade, men de have ikke faaet den, og jeg tror heller ikke, at Loven tillader at give dem den, og her have vi altsaa det Tilfælde, at de mindre velstaaende Klasser maa for enhver Fornyelse af saadanne Smaalaan betale Stempel-